

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a. s., C., B., IČO: X.**
proti žalovanému: **P., spol. s r. o., V., B., IČO: X., zast. JUDr. L.H., advokát, V., B., o zaplataenie 895 079,46 Eur (26 965 163,70 Sk) s prísl.,**
na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.12.2009, č. k. 3 Cob 280/2008-440, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.12.2009, č. k. 3 Cob 280/2008-440 **o d m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom rozsudok Okresného súdu Bratislava IV v Bratislave, č. k. 10 Cb 238/2002-365 z 18.07.2008 v napadnutej časti výroku vo veci samej potvrdil a v časti výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 76 729 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu žalovaného. Žalobcu ďalej zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania v sume 7 922,97 Eur k rukám právneho zástupcu žalovaného.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1 690 675 Sk na náhradu trov konania. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom z 18.06.2002 domáhal zaplata 12 354 573,30 Sk z titulu nezaplataenej časti úveru z úverovej zmluvy, uzavretej dňa 09.04.1990, úroku z omeškania v sadzbe 13%, ktorý k 31.05.2002 vyčíslil na sumu 14 610 590,44 Sk a úroku v sadzbe 13% zo sumy nezaplataeného úveru, t. j. 12 354 573,30 Sk od 01.06.2002 do zaplataenia.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom rozhodol vo veci v novom konaní po tom, čo dovolací súd rozsudkom zo dňa 13.12.2007, č. k. 6 M Obdo 4/2007-308 zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu aj súdu I. stupňa a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Súd zistil, že žalobou z 18.06.2002 sa žalobca domáhal zaplataenia nesplataenej časti poskytnutého úveru s príslušenstvom z úverovej zmluvy č. 12/90.

Žalobca na pojednávaní konanom 16.05.2008 navrhol súdu pripustiť zmenu žaloby tak, že zaplataenia nezaplataeného úveru s príslušenstvom sa domáha z úverovej zmluvy č. 79/90. Súd uznesením z 13.06.2008 zmenu žaloby pripustil.

Súd prvého stupňa uzavrel, že úverová zmluva 12/90 a 79/90 sú samostatné úverové zmluvy, teda ide o 2 samostatné záväzky a nie nováciu záväzku, pretože úver podľa zmluvy č. 79/90 si právny predchodca žalovaného zobral z dôvodu splataenia úveru zo zmluvy o úvere 12/90.

Žalovaný v konaní namietal premlčanie. Súd s prihliadnutím na to, že posledný identifikovateľný uznávací prejav zo strany žalovaného bol urobený 15.10.1992 a žalobca navrhol zmenu žaloby až 16.05.2008, dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania je dôvodná a nárok žalobcu je premlčaný dňom 15.10.1996.

Právne vec posúdil podľa § 130 a § 382a Hosp. zák. a podľa § 323, 407, 391 a 394 Obch. zák.

Odvolací súd, ktorý vec rozhodoval na základe odvolania žalobcu, vychádzal z ust. § 763 ods. 1 Obch. zák. a uzavrel, že zmluvy boli uzatvorené podľa § 382a Hosp. zák.

Právny predchodca žalovaného B., a. s. sa v žiadosti o prevzatie pohľadávky z úveru TOZ z 22.02.1991 zaviazal, že celkovú čiastku úveru na TOZ z 22.02.1991 v sume 135 223 000 Sk splatí najneskôr do 30.06.1999. Právny vzťah vznikol podľa Hospodárskeho zákonníka a v zmysle § 763 ods. 1 Obch. zák. sa spravuje naďalej ustanoveniami Hosp. zák. Platí to aj pre uznanie záväzku, pretože uznaním nevzniká nový právny vzťah, len sa modifikuje už existujúci a plynutie novej premlčacej lehoty sa taktiež posudzuje podľa Hospodárskeho zákonníka.

Odvolačí súd sa tiež na námietku odvolateľa zaoberal otázkou, kedy došlo k zmene žaloby žalobcom, presný dátum však neurčil, hoci pripustil, že k zmene žaloby došlo skôr, ako ju súd I. stupňa uznesením zo dňa 13.06.2008 pripustil.

Keďže žalovaný vzniesol námietku premlčania, odvolačí súd vychádzajúc z ust. § 131a Hosp. zák. a skutočnosti, že splatnosť úveru bola dohodnutá do 30.06.1991 usúdil, že žalobca svoj nárok mohol uplatniť po prvý raz dňa 01.07.1991 a lehota skončila v súlade s § 385 ods. 2 Hosp. zák. 01.07.1994. Žalobca svoj nárok zo zmluvy 79/90 uplatnil až v roku 2004, teda po uplynutí premlčacej lehoty.

Podľa odvolacieho súdu nie je správne tvrdenie žalobcu, že predchodca žalovaného svoj záväzok uznal „žiadosťou o prevzatie úveru TOZ“ z 22.02.1991. Uvádza, že odhliadnuc od toho, že zmluva na úver TOZ bola zrušená 28.12.1990, svojou žiadosťou právny predchodca žalobcu žiadal K., š. p. ú., P., aby prevzala od V. B. jeho úver, teda jeho povinnosť zo záväzku. K., š. p. ú., P. podľa výpisu z obchodného registra vedeného Krajským obchodným súdom P. (odd. A.LX vložka X) vznikla až 25.02.1991, teda až po žiadosti o prevzatie pohľadávky a voči právne nejestvujúcej organizácii nemohol byť platne urobený právny úkon.

Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného čo do náhrady trov konania, odvolačí súd v podstate odvolaniu žalovaného vyhovel.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie. Jeho prípustnosť oprel ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a odôvodnil existenciou väd podľa § 241ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.

Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a žalovaného zaviazže nahradiť mu trovy konania.

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa 237 písm. f/ O. s. p., uvádza, že pre nesprávny právny názor odvolacieho súdu ohľadne podstatnej skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci bol žalobca vylúčený z realizácie svojich procesných práv, že odvolací súd vyhodnotil nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní ako nedôvodný z iných dôvodov, ako prvostupňový a odvolací súd v pôvodnom konaní, dovolací súd v konaní o mimoriadnom dovolaní a prvostupňový súd v konaní po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom.

Dovolateľ tiež podrobne rozoberá a odôvodňuje správnosť svojho odôvodnenia dovolania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. a tvrdí, že ním v žalobe uplatnený nárok nie je premlčaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preskúmal postup odvolacieho súdu predovšetkým zo zreteľa prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a uzavrel, že nie je prípustné.

Zo spisu je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 O. s. p. nie je daná, pretože odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo veci samej potvrdil.

Vo veci nie je splnená ani podmienka prípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 2 O. s. p., pretože odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí neodchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu I. stupňa vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, nevyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O. s. p.

Ustanovenie § 237 O. s. p. upravuje prípustnosť dovolania v taxatívne vymenovaných prípadoch. Danosť prípustnosti dovolania v prípade týchto väd konania zisťuje súd z úradnej povinnosti. Pokiaľ existenciu takejto vady tvrdí dovolateľ, súd preskúma opodstatnenosť tohto tvrdenia.

Dovolateľ tvrdí, že pre nesprávny právny názor odvolacieho súdu ohľadne podstatnej skutočnosti, dôležitej pre posúdenie veci, bol žalobca vylúčený z realizácie svojich

procesných práv, že mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom tým, že vyhodnotil nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní ako nedôvodný z iných dôvodov, ako prvostupňový a odvolací súd v pôvodnom konaní, dovolací súd v konaní o mimoriadnom dovolaní a prvostupňový súd v konaní po zrušení rozhodnutia.

Dovolací súd po preskúmaní postupu odvolacieho súdu zo zreteľa dovolateľovho tvrdenia, že mu tento súd svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom uzavrel, že toto tvrdenie nie je opodstatnené.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odvolací súd neodňal žalobcovi svojim postupom možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd preskúmal tiež prípadnú prípustnosť dovolania, že odvolací súd nezachoval postup podľa § 213 ods. 2 O. s. p.

Z porovnania odôvodnenia rozsudku súdu 1. stupňa a odvolacieho súdu je totiž zrejmé, že odvolací súd oprel svoje, výrok súdu 1. stupňa vo veci samej, potvrdzujúce rozhodnutie o aplikáciu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité. Súd 1. stupňa posúdil danosť uznania a premlčania uplatneného nároku podľa ustanovenia Obchodného zákonníka, odvolací súd podľa Hospodárskeho zákonníka.

Vznikla teda situácia upravená ust. § 213 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Podľa obsahu spisu odvolací súd tento postup nedodrжал. To značí, že konajúci súd usúdil, že nie sú splnené obidve podmienky ust. 213 ods. 2 O. s. p., ktoré ukladajú odvolaciemu súdu povinnosť vyzvať účastníkov, aby sa k možnosti jeho použitia vyjadrili. Ide predovšetkým o náležitosť, že odvolací súd sa musí domnievať, že nárok, ktorý je predmetom konania, treba posúdiť podľa iného zákona alebo síce podľa tohto istého zákona, ale ustanovenia iného paragrafu a súčasne musí byť splnená aj druhá podmienka ustanovená cit. ustanovením, a to, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutia vo veci rozhodujúce. Len za splnenia obidvoch týchto podmienok je odvolací súd povinný vyzvať účastníkov konania, aby sa k nožnej aplikácii tohto iného zákonného ustanovenia vyjadrili a len za existencie splnenia obidvoch týchto podmienok by bolo možné porušenie

cit. ustanovenia § 213 ods. 2 O. s. p kvalifikovať ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Na tomto základe dovolací súd podľa § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. dovolanie žalobcu odmietol.

Úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Pretože mu žiadne nevznikli, dovolací súd mu ich nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová